

OBSAH

HYGIENA	9
Základní pojmy	11
Metody práce v hygieně	13
Úkoly územních a závodních obvodních lékařů v hygieně	14
HYGIENA OBECNÁ A KOMUNÁLNÍ	16
Organismus a prostředí	16
Lidský organismus	16
Životní prostředí	19
Reakce organismus – prostředí	21
Zdraví a nemoc	22
Hygiena ovzduší	24
Základní složky ovzduší	24
Fyzikální faktory ovzduší	26
Biometeorologie	30
Znečištění ovzduší	31
Hygiena půdy	36
Hygiena vody	37
Zdravotní nebezpečí z vody	40
Základní zákony a předpisy na ochranu vody	40
Zásobování pitnou a užitkovou vodou	40
Odpadní látky	44
Odpadní vody	45
Pevné odpady	46
Pohřebnictví	47
Výstavba sídlišť	48
Obytné budovy a bydlení	53
Byt	54
HYGIENA VÝŽIVY	61
Základní pojmy	61
Energetická hodnota potravy	61
Biologická hodnota potravy	64
Výživové normy	69
Racionální výživa	69
Ochranná výživa pracujících	70
Výroba a oběh poživatin	71
Společné stravování	73
Zdravotní nebezpečí z potravin	74
HYGIENA PRÁCE A PRACOVNÍ LÉKAŘSTVÍ	76
Základní pojmy	76
Fyziologické předpoklady práce	77
Práce a odpočinek	79

Pracovní prostředí	82
Vztahy průmyslových závodů k okolí	82
Umístění a uspořádání průmyslových budov	84
Pracoviště	88
Hygienická a jiná zařízení pro zaměstnance	91
Pracovní lékařství	92
Fyzikální faktory pracovního prostředí	93
Chemické faktory pracovního prostředí	95
Úkoly obvodních lékařů v hygieně práce	98
Doporučená literatura	101
EPIDEMIOLOGIE	103
OBEČNÁ EPIDEMIOLOGIE	105
Definice a rozdělení epidemiologie	105
Epidemiologická metoda práce	105
Nákaza a její formy	109
Původci nákaz a jejich patogenita	110
Vznik a průběh nákazy	111
Faktory mikrobiální	111
Faktory hostitele	111
Faktory prostředí	112
Proces šíření nákazy	113
Formy procesu šíření nákazy	117
Epidemiologická opatření	118
Preventivní epidemiologická opatření	118
Profylaktická epidemiologická opatření	119
Represivní epidemiologická opatření	119
Aktivní imunizace	120
Dokumentace očkování	122
Přehled očkovacích akcí	123
Pasivní imunizace	125
Depistážní akce	126
Epidemiologická depistáž v ohnisku nákazy	126
Vyhledávání a epidemiologické zajištění nosičů břišního tyfu	127
Epidemiologické zajištění osob vylučujících ostatní původce nákaz	129
Depistáž nosičů HBsAg	129
Vyhledávání vnímavých osob	130
Imunologické přehledy	131
Prohlídky osob	132
Prohlídky osob vykonávajících epidemiologicky závažné činnosti	132
Prohlídky osob v souvislosti se zotavovacími akcemi	134
Prohlídky účastníků zemědělských brigád spojených s přechodným ubytováním	135
Prohlídky čs. občanů při cestách do zahraničí	135
Preventivní prohlídky cizinců	137
Prohlídky osob poraněných zvířaty	138
Hlášení přenosných onemocnění	139
Izolace ústavní a domácí	140
Karanténní opatření	141
Odběry materiálu na mikrobiologické vyšetření	142
Odběry krve	143
Výtěry z krku a nosu	144
Odběr stolice a zvratků	145

Odběr moči	145
Seškrab kůže při podezření na svrab	145
Odběr vody a potravin	145
Dokumentace a transport materiálu	146
Interpretace výsledků mikrobiologického vyšetření	147
Zásady dezinfekce a sterilizace	148
Dezinfekce na pracovišti obvodního lékaře	149
Dezinfekce v ohnisku nákazy	151
Nozokomiální nákazy	152
Profesionální nákazy zdravotníků	154
SPECIÁLNÍ EPIDEMIOLOGIE	155
Alimentární nákazy	155
Vybrané alimentární nákazy	157
Salmonelózy	157
Bacilární úplavice	159
Kampylobakterové enteritidy	161
Yersinióza	163
Virová průjmová onemocnění	164
Virová hepatitida typu A	165
Helmintózy	167
Respirační nákazy	168
Legionelóza	171
Neuroinfekce	172
Syndrom aseptické meningitidy (SAM)	174
Poliomyelitida	175
Klíškový zánět mozku	177
Nákazy přenášené krví	180
Virová hepatitida typu B	181
Non-A, non-B hepatitidy	185
Syndrom získané imunodeficience (AIDS)	186
Antropozoonózy	187
Nákazy kůže a sliznic	188
DOPORUČENÁ LITERATURA	191
SEZNAM PŘÍLOH	194
PŘÍLOHY	195